Patis segurs en educació infantil

written by Carolina Ramos | 27 d'October de 2023

L'esplai és una continuació del temps d'aprenentatge dins de l'escola. Al pati, el joc ocupa la major part del temps, els xiquets i xiquetes aprenen a relacionar-se amb els seus iguals, amb altres docents i persones adultes que treballen al centre.

A l'etapa d'educació infantil hi ha moltes faules divulgades en formacions del professorat. A més, a les famílies els arriben creences, de vegades apreses de la pròpia experiència, que les evidències científiques ja han demostrat que no són certes i que comporten greus conseqüències. Per exemple:

- Els xiquets necessiten avorrir-se.
- Al pati, el joc ha de ser lliure per a estimular la creativitat.
- Els jocs i activitats reglades estressen els xiquets.
- Els conflictes els resolem amb una abraçada, no té més importància.
- La resolució de problemes amb violència té una base innata.
- En educació infantil el més normal és que mosseguen i espenten quan volen alguna cosa.

Per sort, ja sabem com superar estes faules i oferir una

infància lliure de violència.

En algunes formacions s'afirma la necessitat de transformar els patis perquè hi haja menys conflictes, però se centren en el disseny i l'organització de l'espai i els materials com la estratègia més important per a reduir els problemes de convivència.

A la meua escola es va fer una cosa similar adaptant el projecte "Jocs de pati", que teníem a primària, al pati d'infantil. Estes propostes van organitzar els espais de pati, però realment eren més segurs? O simplement més organitzats?

Quan es va consolidar el **model dialògic de prevenció i resolució de conflictes** (MDPRC) al centre, es van organitzar més espais de diàleg a les aules. Les claus que ens donen la teoria de la socialització preventiva de la violència de gènere, el club de valents violència zero, les 5D per actuar davant la violència, el treball del sentiment de l'amistat, el valor de la solidaritat… ens donen estratègies per a identificar les relacions de poder en el joc, en el temps d'esbarjo. Això permet a xiquets i xiquetes posicionar-se davant de la violència a través del diàleg, denunciar les accions violentes que han presenciat, demanar ajuda als amics i amigues, companys i persones adultes del centre. La formació de tota la comunitat educativa en totes estes línies ens ha permés al llarg d'estos anys millorar qualitativament la convivència al centre, **les relacions que es donen a tots els espais,** i no trivialitzar els conflictes.

Des que el centre és comunitat d'aprenentatge s'ha avançat molt més ràpid en la transformació del pati d'infantil, fent que siga un espai segur on no es permet la violència ni les relacions de poder, on no mana el més fort, ni el que més espanta amb espentes o mossegades. **No vol dir que**

no es donen conflictes, sinó que tots i totes estem molt atents per a ajudar a qui té un problema. Adults, xiquets i xiquetes, ningú no trivialitzem la violència; aprenem a no tolerar que ens tracten malament i ho denunciem quan està passant.

El treball del MDPRC adquirix sentit perquè es fa conjuntament **entre tots els agents implicats**, transformant les relacions i donant estratègies comunes per a actuar davant de situacions de violència. Este canvi no es queda al pati d'infantil sinó que es dóna a qualsevol lloc i traspassa els murs de l'escola, a altres espais de la localitat, transformant i millorant la vida de moltes altres persones.